

CYNGOR SIR CAERFYRDDIN

**ADOLYGIAD O DREFNIADAU ETHOLIADOL AR GYFER CYNGOR
CYMUNED LLANGYNDEYRN (WARDIAU CYMUNEDOL PONT-IETS
A LLANGYNDEYRN)**

CYLCH GORCHWYL

CYNGOR SIR CAERFYRDDIN
ADOLYGIAD O DREFNIADAU ETHOLIADOL
CYLCH GORCHWYL

Cyflwyniad.....	3
Pam ydym yn cynnal yr adolygiad hwn.....	3
Beth yw nod yr adolygiad.....	3
Beth y bydd modd ei ystyried dan yr adolygiad hwn.....	4
Pwy fydd yn cynnal yr adolygiad.....	4
Ymgynghoriadau Cyhoeddus a Chyflwyniadau.....	4
Amserlen yr Adolygiad.....	5
Gwybodaeth Ategol.....	6
Atodiad A – Crynodeb o'r Etholaeth.....	7

Cyflwyniad

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn cynnal adolygiad o'r trefniadau etholiadol er mwyn ystyried cais a gafwyd gan Gyngor Cymuned Llangyndeyrn i ostwng nifer y Cynghorwyr Cymuned ar gyfer dwy o'u Wardiau Cymunedol, sef Ward Pont-iets a Ward Llangyndeyrn.

Ar hyn o bryd, mae gan Ward Pont-iets 8 Cynghorydd Cymuned ac mae'r cais a wnaethpwyd yn gofyn i'r nifer hwn gael ei ostwng i 6 Chynghorydd Cymuned. Ar hyn o bryd, mae gan Ward Llangyndeyrn 4 Cynghorydd Cymuned ac mae'r cais a wnaethpwyd yn gofyn i'r nifer hwn gael ei ostwng i 3 Chynghorydd Cymuned.

Cam cyntaf yr adolygiad yw gofyn i'r holl bartïon sydd â diddordeb i ystyried y cynnig hwn ac i gyflwyno'u safbwyntiau o blaid y newid hwn neu yn erbyn y newid hwn. Yna, ystyrir yr holl gyflwyniadau a chaiff cynigion terfynol eu llunio a byddant ar gael at ddefnydd ymgynghori pellach gyda'r cyhoedd. Os na cheir unrhyw wrthwynebiadau, caiff y cynigion terfynol eu llunio, eu cyhoeddi a'u mabwysiadu.

Bydd yr adolygiad hwn yn cychwyn ar 30 Medi 2016 a'r bwriad ar hyn o bryd yw cyflwyno'r argymhellion terfynol i'w mabwysiadu'n gynnar yn ystod y Flwyddyn Newydd, 2017.

Pam ydym yn cynnal yr adolygiad hwn?

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin wedi cael cais ffurfiol gan Gyngor Cymuned Llangyndeyrn i adolygu cymhareb y Cynghorwyr Cymuned ar gyfer Wardiau Cymunedol Pont-iets a Llangyndeyrn, gyda'r nod o ostwng nifer yr aelodaeth gyffredinol gymaint â 2 Gynghorydd Cymuned.

Beth yw nod yr adolygiad?

Nod Cyngor Sir Caerfyrddin yw sicrhau bod llywodraethu cymunedol yn adlewyrchu hunaniaeth a buddiannau'r gymuned, a'i fod yn effeithiol ac yn gyfleus.

Beth y bydd modd ei ystyried dan yr adolygiad hwn?

Yn gyffredinol, dim ond nifer y Cynghorwyr Cymuned ar gyfer Wardiau Cymunedol Pont-iets a Llangyndeyrn fydd yn cael eu hystyried yn yr adolygiad hwn. Mae hyn o ganlyniad i amserlenni oherwydd y cynhelir Etholiad Lleol ym mis Mai 2017, a bydd gofyn cwblhau'r holl drefniadau ynghylch wardiau, nifer y Cynghorwyr ac enwi Cymunedau erbyn yr adeg pan gyhoeddir yr Hysbysiad Etholiad.

Pwy fydd yn cynnal yr adolygiad hwn?

Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn gyfrifol am gynnal yr adolygiad o fewn ei ardal. Bydd yn ystyried yr holl gyflwyniadau a wnaethpwyd yn ystod pob cam o'r broses adolygu.

Cynhelir yr adolygiad dan Adran 31 Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013. Ar ôl cwblhau'r adolygiad, efallai y bydd y Cyngor yn cynnig ac yn

gwneud newidiadau i nifer y Cynghorwyr sy'n cynrychioli Wardiau Pont-iets a Llangyndeyrn.

Ymgynghoriad Cyhoeddus a Chyflwyniadau

Wrth gynnal yr adolygiad, mae gofyn i Gyngor Sir Caerfyrddin gymryd camau sy'n addas yn ei farn ef er mwyn sicrhau bod unigolion y gallai fod ganddynt ddiddordeb yn yr adolygiad yn cael eu hysbysu o'r cynnig i'w gynnal, a'u bod yn cael eu hysbysu o unrhyw argymhellion neu gynigion drafft. Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn ymrwmo i gyflawni'r dyletswyddau hyn trwy ysgrifennu at:

- y Cyngor Cymuned, sef Cyngor Cymuned Llangyndeyrn
- Y Cynghorydd sy'n cynrychioli Adran Etholiadol Llangyndeyrn, yr Aelod Cynulliad sy'n cynrychioli Etholaeth Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr yn y Cynulliad, yr Aelodau Cynulliad Rhanbarthol dros Ganolbarth a Gorllewin Cymru, yr Aelod Seneddol sy'n cynrychioli Etholaeth Seneddol Dwyrain Caerfyrddin a Dinefwr a changhennau lleol pleidiau gwleidyddol.

Yn ogystal, bydd Cyngor Sir Caerfyrddin yn rhoi rhybudd swyddogol ar wahanol adegau o'r adolygiad, gan roi copiâu o adroddiadau a dogfennau yn Swyddfa Etholiad y Cyngor a rhoi dogfennau priodol ar wefan gorfforaethol y Cyngor.

Mae modd gwneud sylwadau a chyflwyniadau ar ddau gam yn ystod yr adolygiad, y cynigion drafft a'r argymhellion a'r cynigion terfynol.

Rhoddir ystyriaeth briodol i'r holl sylwadau a chyflwyniadau yn yr adolygiad os bodlonir y meini prawf canlynol:

- Cyflwynir sylwadau yn y ffurflen cyflwyniadau neu ffurflen o fath tebyg.
- Cyflwynir sylwadau erbyn canol nos ar y dyddiad a nodir yn yr amserlen.
- cyflwynir yr holl sylwadau gydag enw a chyfeiriad yn dynodi'r anfonwr. Ni dderbynnir cyflwyniadau dienw, er na fydd manylion personol aelodau'r cyhoedd ar gael i'r cyhoedd. Enwir cyflwyniadau gan gyrrff cynrychioliadol ac unigolion megis Cynghorwyr ac Aelodau Cynulliad ac ati, yn yr adroddiad.
- pan fydd sefydliad neu unigolyn yn gwneud cyflwyniadau ynghylch y cynnig, byddant yn dangos sut y mae cynnal y sefyllfa fel ag y mae neu wneud newidiadau'n ddymunol er budd llywodraethu lleol effeithiol a chyfleus.

Bydd Cyngor Sir Caerfyrddin yn cyhoeddi ei argymhellion cyn gynted ag y bo hynny'n ymarferol, gan gymryd camau sy'n ddigonol yn ei farn ef er mwyn sicrhau bod unigolion y gallai fod ganddynt ddiddordeb yn yr adolygiad, gan gynnwys yr holl unigolion a wnaeth gyflwyniad dilys, yn cael eu hysbysu o'r argymhellion a'r rhesymau drostynt.

Amserlen ar gyfer yr Adolygiad

Mae Adran 35 (4) Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 yn nodi bod y "cyfnod er mwyn gwneud cyflwyniadau" yn gyfnod heb fod yn llai na 6

wythnos, na dros 12 wythnos, gan gychwyn heb fod yn gynharach nag wythnos ar ôl y rhoddir hysbysiad o'r cyfnod.

Bydd yr adolygiad yn cychwyn ar 30 Medi 2016 a'r bwriad ar hyn o bryd yw y bydd yr argymhellion terfynol yn cael eu gwneud yn 2017. Yna, byddai unrhyw newidiadau sy'n codi o ganlyniad i'r broses adolygu yn dod i rym ar gyfer yr Etholiadau Llywodraeth Leol a gynhelir ym mis Mai 2017.

Gweithredu	Cyfnod	Dyddiad
Cychwyn yr Adolygiad		30 Medi 2016
Ymgynghoriad am y Cynnig Drafft h.y. Cyhoeddi cynigion Drafft a chyfnod yr Ymgynghoriadau Cyhoeddus	9 wythnos	30 Medi - 2 Rhagfyr 2016
Ystyried y cyflwyniadau a gafwyd	2 wythnos	2 Rhagfyr 2016- 16 Rhagfyr 2016
Ymgynghoriad/Cyhoeddi'r Cynnig Terfynol h.y. Cyhoeddi'r argymhellion a'r cynigion terfynol	9 wythnos	16 Rhagfyr 2016- 17 Chwefror 2017

Sylwer y bydd yr amserlen ar gyfer yr adolygiad hwn yn amrywio gan ddibynnu ar hyd y cyfnod a fydd yn angenrheidiol er mwyn paratoi'r cynigion drafft a therfynol.

Gwybodaeth Ategol

Mae gwybodaeth bellach ynghylch yr adolygiad, gan gynnwys ffigurau am yr etholaeth a mapiau sy'n dangos ffiniau presennol, ar gael gan Swyddfa Etholiadau'r Sir ac ar Wefan Gwasanaeth Etholiadol y Cyngor.

Swyddfa Etholiadau
 Bloc 4
 Parc Myrddin
 Waun Dew
 Caerfyrddin
 SA31 1HQ
www.sirgar.gov.uk

Atodiad A- Crynodeb o'r Etholaeth

Cyngor Cymuned	Etholaeth y Cyngor	Nifer y Cynghorwyr ar hyn o bryd	Cymhareb Cynghorydd/Etholwr	Nifer arfaethedig y Cynghorwyr	Cymhareb Cynghorydd/Etholwr
Llangyndeyrn (Ward Pont-iets)	1353	8	1:169	6	1:225
Llangyndeyrn (Ward Llangyndeyrn)	621	4	1:155	3	1:207